

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Код: ЗП03

2. Назва: **РИЗИКИ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА В МІЖНАРОДНОМУ ТУРИЗМІ**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): загальної підготовки

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: викладач Долгова К.С.

9. Результати навчання:

знання: базової класифікації ризиків в міжнародному туризмі; основних факторів ризику в міжнародній туристичній діяльності; принципів організації страхування в міжнародному туризмі; законодавчого поля та правових документів, які регламентують міжнародну туристичну діяльність та поле потенційних ризиків; основних факторів впливу на економічну безпеку в сфері міжнародного туризму; принципів управління економічною безпекою в міжнародному туристичному бізнесі;

вміння: розробляти концепції захисту міжнародної туристичної діяльності від негативних впливів сьогодення; проектувати нові об'єкти туристичного бізнесу з урахуванням сучасних вимог економічної безпеки, екологічних норм та стандартів безпеки; визначати та своєчасно ліквідувати ризики, пов'язані з безпекою як об'єктів, так і суб'єктів міжнародного туристичного бізнесу;

компетентності: здатність до планування та прогнозування напрямів розвитку туристичної діяльності, в т.ч. на міжнародному рівні; здатність виявляти та управляти ризиками в міжнародному туризмі; розуміння специфіки антикризового управління та економічної безпеки міжнародної туристичної діяльності; здатність до аналізу процесу взаємодії суб'єктів світового та національного туристичного ринків в умовах форс-мажорних обставин та кризових ситуацій.

10. *Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...):* аудиторне, дистанційне.

11. *Зміст курсу:*

Тема 1. Середовище ризиків як складова механізму міжнародного туризму. Фактори, які впливають на розвиток міжнародного туристичного бізнесу. Основні напрями розвитку міжнародного туризму та сучасні виклики такого процесу. Поняття ризику та його специфічні риси в контексті міжнародної туристичної діяльності. Комплекс ризиків як середовище формування міжнародного туризму в період глобалізації міжнародного бізнесу.

Тема 2. Класифікація ризиків в міжнародному туризмі. Класифікаційні

ознаки ризиків в туризмі. Базова класифікація ризиків в туризмі. Суб'єктивний підхід як інструмент ідентифікації ризиків. Специфіка класифікації ризиків в площині міжнародної туристичної діяльності. Сутність екологічних та економічних ризиків.

Тема 3. Методи визначення та оцінки ризиків в міжнародному туризмі.

Специфіка застосування кількісних та якісних методів дослідження. Статистичний метод, метод аналогів, аналітичний, доцільності втрат, теорія ігор. Прогнозування та проектування ризиків в міжнародному туризмі. Аналіз та синтез ризиків в міжнародному туризмі. SWOT та PEST-аналіз. Планування заходів антикризового управління.

Тема 4. Базові ризики в міжнародному туризмі та оптимальні шляхи їх вирішення (за суб'єктами міжнародного туристичного бізнесу).

Туроператорська діяльність. Сфера гостинності: діяльність підприємств сфер розміщення та харчування. Ризики на транспорті (авто, залізничний, морський, річковий, авіаційний). Суб'єкти туристичної діяльності в сфері екологічного туризму. Екскурсійна справа. Мінімізація ризиків за суб'єктами туристичної діяльності. Моделювання кризових ситуацій за суб'єктами туристичної діяльності та розробка проекту заходів щодо їх подолання. Форс-мажорні обставини. Економічні та екологічні кризи, науково-технічний прогрес та міжнародний туризм в умовах COVID-19. Екологічні норми та стандарти безпеки в міжнародному туризмі. Впровадження міжнародного досвіду прогнозування ризиків та процесу їх мінімізації в Україні (на прикладі туризму).

Тема 5. Страхування в сфері міжнародного туризму. Сутність страхування та видова структура. Поняття обов'язкового туристичного страхування. Страховий поліс та його складові. Особисте та корпоративне страхування. Ефективність страхування міжнародного туристичного бізнесу. Міжнародне законодавство та профільні рекомендації щодо ризиків в туризмі та їх страхування. Діяльність профільних міжнародних організацій щодо ризиків та страхування в сфері міжнародного туризму.

Тема 6. Економічна безпека в міжнародному туризмі. Поняття економічної безпеки. Специфічні риси економічної безпеки на різних рівнях її забезпечення. Принципи провадження економічної безпеки на міжнаціональному рівні. Напрями забезпечення безпеки міжнародного туристичного бізнесу на міжнаціональному рівні. Умови та фактори, які впливають на міжнародну економічну безпеку. Глобальні економічні проблеми людства та їх вплив на розвиток туризму. Глобальні економічні проблеми людства як база формування середовища ризиків, в якому функціонує міжнародний туристичний бізнес. Правове регулювання в сфері забезпечення безпеки міжнародного туристичного бізнесу. Організація та стратегія ризик-менеджменту. Інвестиційна привабливість. Венчурний капітал. Валютні ризики. Сутність та особливості інвестиційних ризиків.

Регулювання ризиків в довгостроковому інвестуванні. Впровадження міжнародного досвіду планування економічної безпеки в Україні (на прикладі туризму)

12. Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби:

1. Беднарська О. Р. Ризики у міжнародному туризмі: фактори, класифікація, методи оптимізації / О. Р. Беднарська, І. Я. Кулиняк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. - 2013. - № 767. - С. 3-8.
2. Винниченко І. Ризики в туризмі: Навчально-методичний посібник. – К., 2014. – 101 с
3. Грицюк М.А. Економічна безпека підприємницької діяльності в туристичній галузі // Вісник Національного лісотехнічного університету України. – 2013. – Вип. 23.8. – С. 184–200.
4. Кальченко О. М. Економічна безпека підприємств туристичної сфери / О. М. Кальченко // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. - 2013. - № 1. - С. 136-143.
5. Лазарева А.П. Особливості економічної безпеки підприємств туристичної сфери [Електронний ресурс] / А. П. Лазарева // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. - 2014. - Вип. 1(2). - С. 271-276.
6. Логвина Є.В. Сутність, функції і значення страхування у сфері туризму // Культура народів Причорномор'я. – 2011. - № 218. – С. 119-123
7. Ткач, В. О. Сутність і специфіка економічної безпеки в індустрії туризму [Текст] / Вікторія Олександрівна Ткач // Український журнал прикладної економіки. – 2019. – Том 4. – № 3. – С. 33–38.
8. Всесвітня туристична організація (UNWTO): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.unwto.org/>

13. Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, семінарські заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. Форми та критерії оцінювання:

Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на семінарських заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань.

Підсумковий контроль, залік у II семестрі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Накопичення балів протягом семестру

	<i>Вид діяльності</i>	<i>Кількість балів за дидактичну одиницю</i>	<i>Кількість лекцій, практичних робіт тощо</i>	<i>Загальна кількість балів</i>
	2	3	4	5
	Виконання лабораторних/практичних/семинарських робіт	6	7	42
	Модульна контрольна робота	18	1	18
	Творча робота/реферат/презентація	10	4	40
	Результати поточного			100
	Екзамен/залік			100
	Загальна кількість балів			100
	Підсумкова оцінка			100

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.

Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки не принципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська